

Uchwała nr XLI/10/2026
Rady Miejskiej w Birczy
z dnia 19 lutego 2026 roku

w sprawie przyjęcia
Sołeckiej Strategii Rozwoju Wsi dla miejscowości Brzuska

Działając na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1153, 1436),

Rada Miejska w Birczy

uchwala co następuje:

§1

Przyjmuje się Sołecką Strategię Rozwoju Wsi dla miejscowości Brzuska, stanowiącą załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Bircza.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ W BIRCZY

Tadeusz Cebenko

Załącznik nr 1 do
Uchwały Nr XLI/10/2026
Rady Miejskiej w Birczy
z dnia 19 lutego 2026 r.

SOŁECKA STRATEGIA ROZWOJU WSI BRZUSKA NA LATA 2026-2031

Miasto i Gmina Bircza
Brzuska, 2026 r.

SPIS TREŚCI

WSTĘP I OPRACOWANIE	3
1. ANALIZA ZASOBÓW	5
2. ANALIZA SWOT.....	9
3. ANALIZA POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO WSI	11
4. WIZJA ODNOWY I ROZWOJU WSI	12
5. PLAN DZIAŁAŃ PRIORYTETOWYCH	12
6. PLAN I PROGRAM ODNOWY WSI	13
7. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA	15

WSTĘP I OPRACOWANIE

Sołecka Strategia Rozwoju Wsi Brzuska jest dokumentem o charakterze planistycznym i kierunkowym, stanowiącym efekt wspólnej pracy zespołu osób – członków Grupy Odnowy Wsi Brzuska. Strategia powstała w wyniku udziału mieszkańców w warsztatach przeprowadzonych przez pracowników Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego, których celem było wypracowanie spójnej wizji rozwoju sołectwa oraz określenie najważniejszych potrzeb i kierunków działań.

Dokument określa drogę prowadzącą do osiągnięcia nadrzędnego celu, jakim jest poprawa warunków życia mieszkańców sołectwa Brzuska. Wyznacza on priorytety rozwojowe oraz porządkuje działania podejmowane przez różne grupy społeczności lokalnej, tworząc podstawę do ich skoordynowanej i efektywnej realizacji w perspektywie krótko- i długoterminowej.

Sołecka Strategia Rozwoju Wsi Brzuska pełni również funkcję integracyjną, łącząc inicjatywy mieszkańców, organizacji pozarządowych oraz Urzędu Gminy. Stanowi narzędzie wspierające dialog, współpracę i aktywność obywatelską, a także podstawę do podejmowania decyzji inwestycyjnych oraz pozyskiwania środków zewnętrznych na realizację zaplanowanych przedsięwzięć.

Strategia jest wyrazem zaangażowania lokalnej społeczności w świadome i odpowiedzialne kształtowanie przyszłości wsi Brzuska, z poszanowaniem jej tożsamości, potencjału oraz potrzeb obecnych i przyszłych pokoleń.

W opracowaniu dokumentu udział wzięli:

1. Członkowie Grupy Odnowy Wsi Brzuska:
 - 1) EWA KOTERBICKA-RADOŃ
 - 2) GRAŻYNA PRZESZŁO
 - 3) JAN KOTERBICKI
 - 4) RYSZARD MUSAK
2. Gminny Koordynator „Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2026-2031”
 - KINGA KOPCZAK

Warsztaty z cyklu "Planowanie w procesie odnowy wsi" zorganizowane zostały przez Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego w ramach „Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2026-2031”

Pracownicy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego:

- WALDEMAR PAŁYS
- IWONA KOCHAN- WAROWNA
- MARIA SZAL-BOKOTA
- JUSTYNA KOGUT

Przedstawiciele Sołectwa uczestniczyli w warsztatach w dniu 27 stycznia 2026 r.

1. ANALIZA ZASOBÓW

ZASOBY – wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i związanego z nią obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości w realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi.

ANALIZA ZASOBÓW				
Rodzaj zasobu	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu		
		Małe	Duże	Wyróżniające
Przyrodniczy				
walory krajobrazu, rzeźba terenu	Krajobraz charakterystyczny dla terenu Pogórza Przemyskiego, liczne wzniesienia z pięknymi punktami widokowymi			x
stan środowiska	Czyste powietrze, bogata szata roślinna i duża ilość dzikich zwierząt			x
walory klimatu	Klimat umiarkowany			x
walory szaty roślinnej	Duża lesistość, łąki, pola			x
cenne przyrodniczo obszary lub obiekty	Odkrywki fliszu karpackiego		x	
świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)	Żeremia bobrów, siedliska ptaków		x	
wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)	Rzeka Stupnica		x	
wody podziemne	Potoki, ciek wodne		x	
gleby	Klasa IV, V		x	
kopaliny				
walory geotechniczne				
Kulturowy				
walory architektury				
walory przestrzeni wiejskiej publicznej				
walory przestrzeni wiejskiej prywatnej	Zabudowa rozproszona		x	
zabytki i pamiątki historyczne	Murowane kapliczki z XIX w.			x
osobliwości kulturowe				
miejsca, osoby i przedmioty kultu				
święta, odpusty, pielgrzymki	Coroczny odpust ku czci Świętej Jadwigi Śląskiej (główna uroczystość parafialna), organizacja wydarzeń okolicznościowych, takich jak Dzień Kobiet, Mikołajki, Dzień Dziecka, spotkania opłatkowe, Sylwester czy Andrzejki		x	
tradycje, obrzędy, gwara	Własnoręczne wykonywanie palm, pisanek oraz dekoracji świątecznych, własnoręcznie wykonywany wieniec dożynkowy przygotowywany przez mieszkańców, będący symbolem zakończenia prac polowych i dziękczynienia za plony			x
legendsy, podania i fakty historyczne	Fukcjonująca w XVIII w. na terenie wsi huta szkła, Cerkiew greckokatolicka p.w. Świętego Mikołaja z XVIII w.			x

Podkarpacki Program Odnowy Wsi na lata 2026-2031

przekazy literackie	Jana Porembalskiego „Wspomnienia z Birczańskiego”, „Pogórze Przemyskie. W krwawym zakolu Sanu”.			x
ważne postacie i przekazy historyczne	Ród Kmitów – dawni właściciele ziem na terenie Brzuski i okolic			x
specyficzne nazwy				
specyficzne potrawy	Proziaki – tradycyjne pieczywo podkarpackie, Kiszonki i leśne przetwory – ogórki i grzyby Knysze – pierogi z nadzieniem z kaszy gryczanej, twarogu i cebuli		x	
dawne zawody	Tartacznik / tartak – obróbka drewna, produkcja desek Rolnik – uprawa ziemi i hodowla zwierząt			x
zespoły artystyczne, twórcy				
Obiekty i tereny				
działki pod zabudowę mieszkaniową	Występują		x	
działki pod domy letniskowe	Występują		x	
działki pod zakłady usługowe i przemysł				
pustostany mieszkaniowe				
pustostany przemysłowe				
tradycyjne nie użytkowane obiekty gospodarskie (stodoły, spichlerze, kuźnie, młyny, itp.)				
Infrastruktura społeczna				
place publicznych spotkań, festynów	Teren wokół świetlicy wiejskiej		x	
sale spotkań, świetlice, kluby	świetlica wiejska		x	
miejsca uprawiania sportu				
miejsca rekreacji				
ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne	Lokalna trasa rowerowa „Brzuska – Maciejówka – Panieński Czub – Kościół pw. św. Jadwigi Śląskiej” prowadzi po drogach i ścieżkach wokół Brzuski (ok. 25,6 km).		x	
szkoły				
przedszkola				
biblioteki				
placówki opieki społecznej				
placówki służby zdrowia				
Infrastruktura techniczna				
wodociąg				
kanalizacja				
drogi (nawierzchnia, oznakowanie, oświetlenie)	Przez wieś przebiega asfaltowa droga powiatowa, wieś jest oświetlona, drogi gminne w większości utwardzone		x	
chodniki, parkingi				
przystanki	Na terenie miejscowości funkcjonuje jeden przystanek autobusowy	x		
sieć telefoniczna, dostępność internetu	Sieć telefoniczna, brak Internetu szerokopasmowego			x
telefonnia komórkowa	Zasięg sieci komórkowej umiarkowany	x		
inne				
Gospodarka, rolnictwo				

Podkarpacki Program Odnowy Wsi na lata 2026-2031

miejsca pracy (gdzie, ile?)				
znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe i ich produkty	Tartaki: „RUTEX” Roman Rutkowski, Zakład Produkcyjno Usługowy SOWA s.c. Rafał Sowa i Henryk Sowa, TARTAK - Wiesław Stadnik			x
gastronomia				
miejsca noclegowe				
gospodarstwa rolne	Występują		x	
uprawy hodowle				
możliwe do wykorzystania odpady produkcyjne	Segregacja odpadów		x	
zasoby odnawialnych źródeł energii	Kolektory słoneczne, instalacje fotowoltaiczne		x	
Środki finansowe i pozyskiwanie funduszy				
środki udostępniane przez gminę	Przeznaczone na realizację inwestycji w infrastrukturę komunalną		x	
środki wypracowane	Fundusze pozyskiwane przez KGW ze środków zewnętrznych			x
Mieszkańcy (kapitał społeczny i ludzki)				
autorytety i znane postacie we wsi				
krajanie znani w regionie, w kraju i zagranicą				
osoby o specyficznej lub ważnej dla wiedzy i umiejętnościach, m.in. studenci				
przedsiębiorcy, sponsorzy				
osoby z dostępem do internetu i umiejętnościach informatycznych				
pracownicy nauki				
związki i stowarzyszenia	Koło Gospodyń Wiejskich w Brzusce			x
kontakty zewnętrzne (np. z mediami)				
współpraca zagraniczna i krajowa				
Publikatory, lokalna prasa				
książki, przewodniki				
strony www				

Brzuska jest jednym z 24 sołectw, wyodrębnionym w podziale administracyjnym jednej z największych powierzchniowo gmin w Polsce- Miasta i Gminy Bircza.

Miejscowość Brzuska leży we wschodniej części województwa podkarpackiego w powiecie przemyskim w niedalekim sąsiedztwie miasta Przemyśl, na terenie Pogórza Przemysko-Dynowskiego. Miasto i Gmina Bircza sąsiaduje z następującymi gminami: Dynów, Dubiecko, Krzywczyna, Krasieczyn, Fredropol, Ustrzyki Dolne, Tyrawa Wołoska, Dydnia i Nozdrzec.

Rys. 1 Miasto i Gmina Bircza z podziałem na miejscowości

Wieś Brzuska wg. stanu na dzień 31 grudnia 2025 roku liczyła **247 mieszkańców**.

We wsi Brzuska szkielet komunikacyjny tworzą drogi powiatowe: nr 2079R Brzuska – Huta Brzuska oraz droga powiatowa nr 1777 R Pruchnik – Nienadowa – Bircza, a także sieć dróg gminnych, które zapewniają połączenie z sąsiednimi miejscowościami i ośrodkami administracyjnymi. Drogi te są kluczowe dla codziennej mobilności mieszkańców, transportu usługowego oraz dostępu do infrastruktury publicznej i zakładów produkcyjnych działających w sołectwie (np. tartaki).

Na terenie miejscowości przepływa rzeka Stupnica, której sieć dopływowa jest gęsta i zawiła, wynikająca z rusztowego układu grzbietowego regionu. Sieć rzeczna wpływa na kształtowanie krajobrazu, gospodarkę rolną oraz ochronę środowiska naturalnego.

2. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT

ANALIZA SWOT

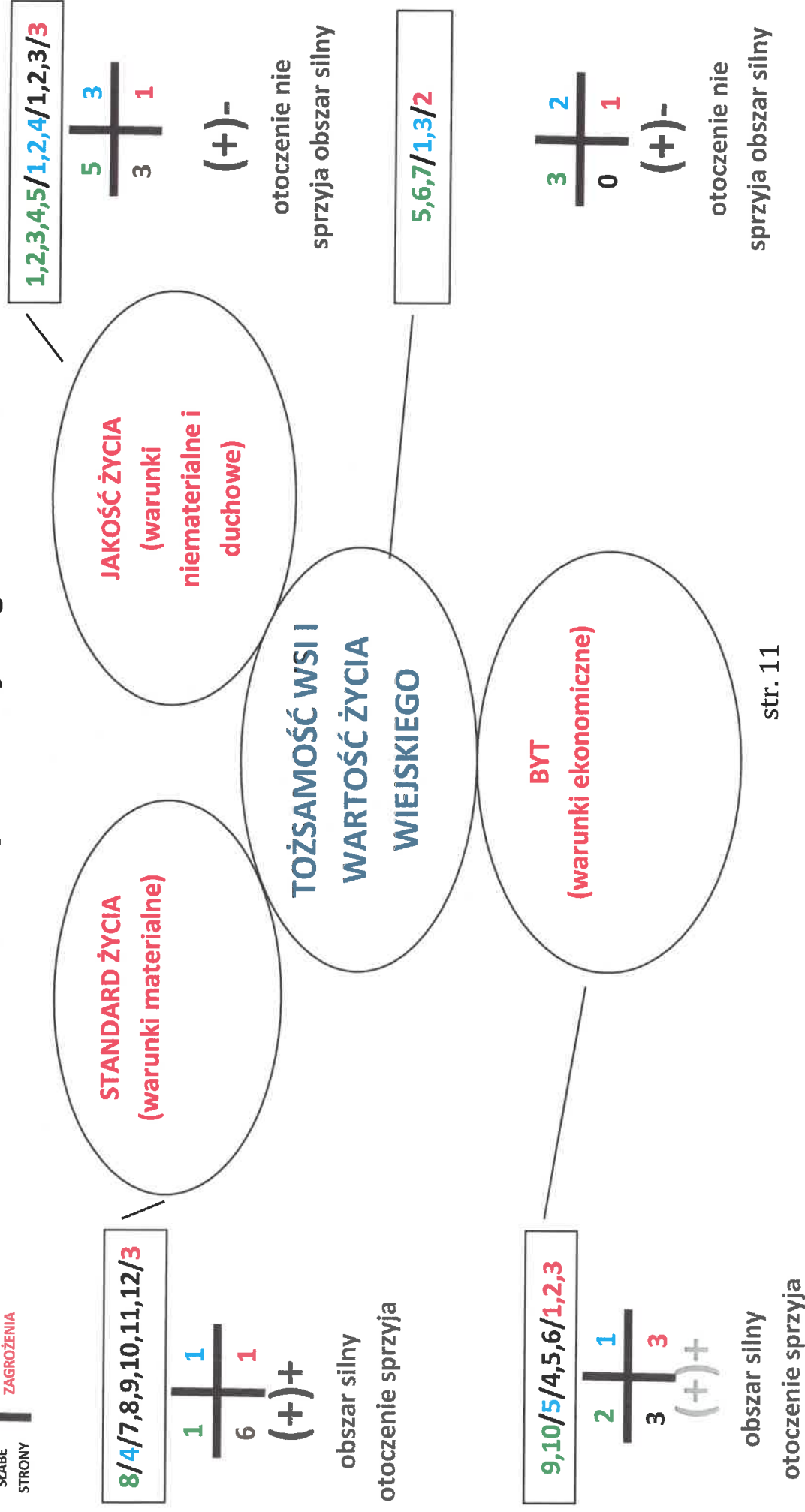
miejscowości Brzuska

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Malowniczy krajobraz Pogórza Przemyskiego z wzniesieniami i punktami widokowymi J 2. Duża lesistość, łąki, pola, czyste powietrze J 3. Cenne obszary przyrodnicze: odkrywki fliszu karpackiego, siedliska ptaków J 4. Lokalna trasa rowerowa, świetlica wiejska i teren wokół do zagospodarowania J 5. Organizacja wydarzeń okolicznościowych: Dzień Kobiet, Mikołajki, Dzień Dziecka, spotkania opłatkowe, Sylwester, Ostatki – sprzyjające aktywizacji i integracji społeczności lokalnej J/T 6. Zabytki i dziedzictwo kulturowe (murowane kapliczki, tradycje, legendy) T 7. Tradycje lokalne i rękodzieło (palmy, pisanki, wieńce dożynkowe) T 8. Położenie przy drodze powiatowej S 9. Prężnie funkcjonujące przedsiębiorstwa branży drzewnej B 10. Aktywne KGW – doświadczenie w pozyskiwaniu funduszy B	1. Niska świadomość mieszkańców na temat ochrony środowiska. J 2. Niski przyrost naturalny. J 3. Niedostateczna ilość środków finansowych. J 4. Wysoka stopa bezrobocia. B 5. Ograniczone środki finansowe na inwestycje i remonty B 6. Gleby klasy IV-V ograniczają wydajność rolniczą B 7. Brak infrastruktury turystycznej. S 8. Brak dostępu do internetu szerokopasmowego. S 9. Ograniczony zasięg telefonii komórkowej S 10. Świetlica wiejska wymaga remontu (kuchnia, łazienka, źródło ciepła) S 11. Świetlica wiejska wymaga doposażenia S 12. Brak zagospodarowanego miejsca do spotkań/imprez na świeżym powietrzu (brak altany, miejsca na ognisko, infrastruktury rekreacyjnej) S
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Rozszerzenie i uatrakcyjnienie organizacji wydarzeń okolicznościowych dzięki remontowi świetlicy oraz zagospodarowaniu terenu zewnętrznego (altana, ognisko, nasadzenia) T/J 2. Rozwój turystyki i rekreacji dzięki walorom przyrodniczym i trasie rowerowej J 3. Możliwość organizacji festynów, warsztatów rękodzieła i kulinarnych przy świetlicy T 4. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii i edukacja ekologiczna J/S 5. Pozyskanie funduszy zewnętrznych (unijne, gminne) na remonty i inwestycje B	1. Ograniczone środki finansowe gminy i KGW B 2. Starzenie się społeczności i migracja młodych ludzi B/T 3. Zagrożenie powodziowe – wieś kilkakrotnie ucierpiała na skutek wezbrań rzeki Stupnicy oraz potoków, powodujących straty w infrastrukturze i gospodarstwach S/B/J

3. ANALIZA POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO WSI

Analiza potencjału rozwojowego wsi BRZUSKA

4. WIZJA ODNOWY I ROZWOJU WSI

WIZJA WSI HASŁOWA:

„Brzuska – wieś aktywna, zintegrowana i zakorzeniona w tradycji”

WIZJA WSI OPISOWA:

Brzuska to aktywna i zintegrowana wieś, rozwijająca się w oparciu o silną tożsamość lokalną, bogate dziedzictwo kulturowe oraz walory przyrodnicze Pogórza Przemyskiego. Centrum życia społecznego stanowi świetlica wiejska wraz z zagospodarowanym terenem zewnętrznym, sprzyjającym integracji mieszkańców, organizacji wydarzeń okolicznościowych oraz aktywnemu wypoczynkowi. Dążeniem społeczności jest systematyczna poprawa jakości i standardu życia poprzez rozwój infrastruktury, dbałość o środowisko oraz wzmacnianie więzi międzypokoleniowych.

5. PLAN DZIAŁAŃ PRIORYTETOWYCH

Kluczowy problem	Propozycja projektu (nazwa)	Czy nas stać na realizację? (tak/nie)		Punktacja	Hierarchia
		Organizacyjnie	Finansowo		
Brak zorganizowanej przestrzeni integracyjnej na świeżym powietrzu	Zagospodarowanie terenu przy świetlicy wiejskiej	TAK	NIE	5+5+4+5=19	I
Niski standard techniczny i użytkowy świetlicy	Remont i doposażenie świetlicy wiejskiej	TAK	NIE	4+3+5+4=16	II
Niewystarczająca świadomość ekologiczna i potrzeba ochrony lokalnych zasobów przyrodniczych	Edukacja ekologiczna i prośrodowiskowa mieszkańców wsi Brzuska	TAK	NIE	3+4+3+3=13	III
Wysokie bezrobocie, niski przyrost naturalny oraz migracja młodych ludzi	Projekty integracyjne, edukacyjne i aktywizujące mieszkańców	TAK	NIE	2+2+2+2=8	IV

Liczba planowanych zadań: **4**

Reprezentacyjna liczba osób reprezentująca sołectwo uczestnicząca w głosowaniu : **4**

6. PLAN I PROGRAM ODNOWY WSI

I. PLAN ROZWOJU					II. PROGRAM ROZWOJU
1. Cele jakie musimy osiągnąć by urzeczywistnić wizję naszej wsi	2. Co nam pomoże osiągnąć cel?	ZASOBY Czego użyjemy?	ATUTY Silne strony i szanse jakie wykorzystamy	3. Co nam może przeszkodzić?	Projekty, przedsięwzięcia jakie wykonamy?
	BARIERY Słabe strony jakie wyeliminujemy ZAGROŻENIA Czego unikniemy?				
A. TOŻSAMOŚĆ WSI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO					
Integracja społeczności lokalnej oraz wzmocnienie tożsamości wsi	• Tradycje lokalne, rękodzieło • Zabytki i dziedzictwo kulturowe	• Możliwość organizacji wydarzeń okolicznościowych sprzyjających aktywizacji i integracji społeczności lokalnej • Możliwość organizacji festynów, warsztatów rękodzieła i kulinarnych przy świetlicy • Możliwość rozszerzenia i uatrakcyjnienia organizacji wydarzeń okolicznościowych dzięki remontowi świetlicy oraz zagospodarowaniu terenu zewnętrznego (altana, ognisko, nasadzenia)	• Starzenie się społeczności i migracja młodych ludzi		• Organizacja wydarzeń integracyjnych
B. STANDARD ŻYCIA					
Poprawa standardu i jakości życia mieszkańców	• Położenie przy drodze powiatowej	• Możliwość zastosowania odnawialnych źródeł energii	• Brak infrastruktury turystycznej • Brak dostępu do internetu szerokopasmowego • Ograniczony zasięg telefonii komórkowej • Świetlica wiejska wymaga remontu (kuchnia, łazienka, źródło ciepła) • Świetlica wiejska wymaga doposażenia • Brak zagospodarowanego miejsca do spotkań/imprez na świeżym powietrzu (brak altany, miejsca na ognisko, infrastruktury rekreacyjnej) • Zagrożenie powodziowe- wieś kilkakrotnie ucierpiała na skutek wezbrań rzeki Stupnicy oraz potoków, powodujących straty w infrastrukturze i gospodarstwach		• Modernizacja techniczna świetlicy – wymiana źródła ciepła • Zagospodarowanie terenu przy świetlicy wiejskiej • Remont i doposażenie świetlicy wiejskiej
C. JAKOŚĆ ŻYCIA					
Podniesienie świadomości ekologicznej i bezpieczeństwa środowiskowego mieszkańców	• Malowniczy krajobraz Pogórza Przemyskiego z wzniesieniami i punktami widokowymi • Duża lesistość, łąki, pola, czyste powietrze • Cenne obszary przyrodnicze: odkrywki fliszu karpackiego, siedliska ptaków • Lokalna trasa rowerowa, świetlica wiejska i teren wokół do zagospodarowania	• Możliwość organizacji wydarzeń okolicznościowych sprzyjających aktywizacji i integracji społeczności lokalnej • Możliwość rozszerzenia i uatrakcyjnienia organizacji wydarzeń okolicznościowych dzięki remontowi świetlicy oraz zagospodarowaniu terenu zewnętrznego (altana, ognisko, nasadzenia) • Możliwość rozwoju turystyki i rekreacji dzięki walorom przyrodniczym i trasie rowerowej • Edukacja ekologiczna społeczeństwa	• Niska świadomość mieszkańców na temat ochrony środowiska • Niski przyrost naturalny • Niedostateczna ilość środków finansowych • Zagrożenie powodziowe- wieś kilkakrotnie ucierpiała na skutek wezbrań rzeki Stupnicy oraz potoków, powodujących straty w infrastrukturze i gospodarstwach		• Edukacja ekologiczna i prośrodowiskowa mieszkańców wsi Brzuska
D. BYT					
Przeciwdziałanie marginalizacji społeczno-gospodarczej wsi	• Prężnie funkcjonujące przedsiębiorstwa branży drzewnej • Aktywne KGW- doświadczanie w pozyskiwaniu funduszy	• Możliwość pozyskania funduszy zewnętrznych (unijne, gminne) na remonty i inwestycje	• Wysoka stopa bezrobocia • Ograniczone środki finansowe na inwestycje i remonty • Gleby klasy IV-V ograniczające wydajność rolniczą • Ograniczone środki finansowe gminy i KGW • Zagrożenie powodziowe- wieś kilkakrotnie ucierpiała na skutek wezbrań rzeki Stupnicy oraz potoków, powodujących straty w infrastrukturze i gospodarstwach • Starzenie się społeczności i migracja młodych ludzi		• Projekty aktywizujące mieszkańców

TABELA: HIERARCHIA OBSZARÓW PLANU I PROGRAMU ODNOWY WSI

Lp.	Obszar Planu i Programu Odnowy Wsi	Suma wszystkich barier i zagrożeń	Miejsce w hierarchii
1.	B. STANDARD ŻYCIA	7	I
2.	D. BYT	6	II
3.	C. JAKOŚĆ ŻYCIA	4	III
4.	A. TOŻSAMOŚĆ WSI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO	1	IV

W kolumnie suma wszystkich barier i zagrożeń należy podać liczbę wymienionych barier i zagrożeń w Planie i Programie Odnowy Wsi, który jest zgodny z analizą SWOT. Obszary w ramach których, występuje większa liczba barier i zagrożeń koniecznych do zniwelowania decydują o miejscu w hierarchii zadań i projektów planowanych do realizacji.

7. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Podkarpacki Program Odnowy Wsi na lata 2026-2031

Podkarpacki Program Odnowy Wsi na lata 2026-2031

głosowanie	w sprawie przyjęcia Sołeckiej Strategii Rozwoju Wsi dla miejscowości Brzuska,		
jednostka	Rada Miejska w Birczy		
wynik	Głosowanie zakończone wynikiem: przyjęto		
data	19 lutego 2026 r.		
typ	głosowanie jawne imienne	większość	zwykła większość

Podsumowanie

status	ilość	procent	status	ilość	procent
ZA	14	100 %	pula głosów	15	-
PRZECIW	0	0 %	oddanych głosów	14	93.33 %
WSTRZYMAŁO SIĘ	0	0 %	nieoddanych głosów	1	6.67 %

Wyniki imienne

lp	nazwisko	imię	głos
1	Brodzicka	Anna	ZA
2	Bykowski	Andrzej	ZA
3	Cap	Kazimierz	ZA
4	Cebeńko	Tadeusz	ZA
5	Kępa	Hubert	ZA
6	Koterbicki	Jan	ZA
7	Madej	Teresa	ZA
8	Majewski	Dariusz	ZA
9	Okołowicz	Ryszard	ZA
10	Paćławski	Andrzej	ZA
11	Pleśniak	Mateusz	nieobecny
12	Ruda	Anna	ZA
13	Ryznar	Mieczysław	ZA
14	Wilgucki	Adam	ZA
15	Wojtowicz	Artur	ZA